Sikkerhetsdatablad

Opphavsrett,2024, 3M Company. Alle rettigheter reservert. Kopiering og/ eller nedlasting av denne informasjonen med den hensikt å sørge for riktig bruk av 3M produkter er tillatt forutsatt at: (1) informasjonen kopieres i sin helhet uten endringer med mindre det på forhånd innhentes skriftlig tillatelse fra 3M, og (2) verken kopien eller originalen videreselges eller på annen måte distribueres med den hensikt å profittere på dette.

Dokumentnr.:	38-8979-7	**Versjonsnr.:**	4.00
Utgitt:	20/09/2024	**Erstatter:**	27/02/2024

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i REACH forordning (1907/2006) og dens endringer.

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator
3M Industrial Cleaner, aerosol. Citrus Base (Sitrusrens)

Produktidentifikasjonsnumre
UU-0094-9105-9 UU-0094-9107-5

7100179228 7100178338

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder
Industriell bruk.
Rengjøringsmiddel.

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Adresse:	3M Norge AS, Postboks 300, Tærudgata 16, 2001 Lillestrøm.
Tlf:	06384
E-post:	nordicproductehsr@mmm.com
Nettside:	www.3m.no

1.4. Nødtelefonnummer
Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen
CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Helse- og miljøklassifiseringene av dette produktet er basert på beregningsmetoden, bortsett fra i tilfeller der testdata er tilgjengelige eller hvor klassifiseringen påvirkes av produktets fysiske form. Klassifiseringen(e) basert på testdata eller fysisk form er angitt nedenfor hvis aktuelt.

Klassifisering:
Aerosol, Kategori 1 - Aerosol 1; H222, H229
Etsende/irriterende for huden, kategori 2 - Skin Irrit. 2; H315
Sensibiliserende ved hudkontakt, kategori 1 - Skin Sens. 1; H317
Aspirasjonsfare, kategori 1 - Asp. Tox. 1; H304
Farlig for vannmiljøet, akutt kategori 1 - Aquatic Acute 1; H400
Farlig for vannmiljøet, kronisk kategori 3 - Aquatic Chronic 3; H412

For fullstendig tekst på H-setninger, se avsnitt 16.

2.2. Merkingselementer
CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Signalord
FARE.

Symboler:
GHS02 (Flamme) |GHS07 (Utropstegn) |GHS08 (Helsefare) |GHS09 (Miljø) |

Farepiktogram

Innholdsstoffer:

Bestanddeler	CAS-nr	EC-nr	Vekt%
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	227-813-5	80 - 90

Faresetninger:

H222	Ekstremt brannfarlig aerosol.
H229	Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
H315	Irriterer huden.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H400	Meget giftig for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetssetninger

Forebyggende:

P210	Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antennelseskilder. Røyking forbudt.
P211	Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.
P251	Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.
P280E	Benytt vernehansker.

Førstehjelp:

P301 + P310	VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
P331	IKKE framkall brekning.

Lagring:

P410 + P412	Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50°C /122°F.

Øvrige opplysninger om merkeetiketten:
Oppdatert iht EU forordning 648/2004 om vaske- og rengjøringsmidler.

2.3. Andre farer

Ingen kjente
Dette materialet inneholder ikke stoffer som vurderes å være PBT eller vPvB.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoffer
Ikke aktuelt

3.2. Stoffblandinger

Bestanddeler	Identifikator(er)	%	Klassifisering iht forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]
(R)-p-menta-1,8-dien	(CAS-nr.) 5989-27-5 (EC-nr.) 227-813-5 (REACH-nr.) 01-2119529223-47	80 - 90	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1B, H317 Aquatic Acute 1, H400,M=1 Aquatic Chronic 3, H412 Nota C
propan	(CAS-nr.) 74-98-6 (EC-nr.) 200-827-9 (REACH-nr.) 01-2119486944-21	10 - 15	Brannfarlig gass 1A, H220 Press.Gas, H280 Nota U
Myrcen	(CAS-nr.) 123-35-3 (EC-nr.) 204-622-5	< 3	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Aquatic Acute 1, H400,M=1 Aquatic Chronic 3, H412

Se avsnitt 16 for fullstendig tekst på eventuelle H-setninger listet i dette avsnittet

For informasjon om bestanddelenes grenseverdi eller PBT eller vPvB status, se avsnitt 8 og 12 i dette sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:
Bring vedkommende til frisk luft. Kontakt lege.

Hudkontakt:
Vask umiddelbart med såpe og vann. Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt. Dersom tegn/symptomer utvikles må lege kontaktes.

Øyekontakt:
Ved eksonering, skyll øynene med rikelige mengder vann. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom det enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Hvis tegn/symptomer utvikles, kontakt lege.

Svelging:
Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege umiddelbart.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede
De viktigste symptomene og virkningene basert på CLP-klassifiseringen inkluderer:
Hudirritasjon (rødhet på eksponeringsstedet, hevelse, kløe og tørrhet). Allergisk hudreaksjon (rødhet, hevelse, blemmer og kløe). Aspirasjonspneumoni (hosting, gisping, kvelning, svie i munnen og pustevansker).

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig
Eksponering som følge av forsettlig misbruk kan forårsake økt myokardisk overfølsomhet. Unngå bruken av sympatomimetiske preparater med mindre dette er helt nødvendig.

AVSNITT 5: Brannslokkingstiltak

5.1. Slokkingsmidler
Velg et brannslukkingsmiddel som er egnet for omkringliggende brann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen
Varme fra brann kan forårsake at lukkede beholdere eksploderer grunnet økt trykk.

Farlige nedbrytnings- eller biprodukter

Stoff	Betingelse
karbonmonoksid	Under forbrenning
Karbondioksid	Under forbrenning

5.3. Råd til brannslokkingsmannskap
Vann kan ikke slukke brann effektivt, men bør imidlertid brukes til nedkjøling av branneksponerte beholdere og overflater og til å avverge eksplosiv lekkasje. Det må brukes fullt verneutstyr inklusiv hjelm, åndedrettsbeskyttelsesapparat, jakke, bukse, bånd rundt armer, midje og bein, ansiktsmaske og beskyttende dekke for andre eksponerte deler av hodet.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner
Evakuer området. Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt. Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister. Ventiler området med frisk luft. For store utslipp, eller søl i avgrensede områder, sørg for mekanisk ventilasjon for å spre eller suge ut dampene i tråd med god yrkeshygienisk praksis. Advarsel! En motor kan være en antennelseskilde og kan forårsake at lettantennelig støv i området antennes eller eksploderer. Se øvrige avsnitt i databladet vedrørende informasjon om helserisiko, åndedrettsvern, ventilasjon og personlig verneutstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø
For større spill, dekk avløp og lag diker for å unngå adgang til kloakk-systemer eller vannreserver.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing
Forsegle boksen hvis mulig. Plasser boksen som lekker i et god ventilert område, fortrinnsvis i et avtrekksskap eller om nødvendig utendørs på en ugjennomtrengelig overflate inntil man får skaffet til veie en passende beholder for boksen eller innholdet. Demm opp spill. Bearbeid sølet fra ytterkantene og innad, dekk til med bentonitt, vermikulitt eller kommersielt tilgjengelig uorganisk absorberende materiale. Bland inn tilstrekkelig absorbent til det virker tørt. Husk, å tilsette absorberende materialer vil ikke fjerne fysiske farer, helse- eller miljøfarer Samle så mye som mulig av sølt materiale ved bruk av ikke-gnistdannende redskap. Plasser i en egnet metallbeholder godkjent for transport av ansvarlige myndigheter. Fjern restene med et passende løsemiddel utvalgt av en kvalifisert og bemyndiget person. Ventiler området med frisk luft. Les og følg forholdsreglene på løsemiddeletiketten og i det tilhørende sikkerhetsdatablad. Lukk beholderen. Avhend oppsamlet materiale så snart som mulig i samsvar med gjeldende lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 8 og 13 for ytterligere informasjon

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering
Kun for industriell/yrkesmessig bruk. Ikke for forbrukersalg eller -bruk. Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og oppfattet. Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt. Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask grundig etter bruk. Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Unngå kontakt med oksidasjonsmidler (f.eks klor, kromsyre etc.) Bruk påkrevd personlig verneutstyr (f.eks hansker, åndedrettsvern..)

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter
Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer over 50°C/ 122°F. Må ikke lagres varmt. Lagres ikke sammen med syrer. Oppbevares adskilt fra oksidasjonsmidler.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)
Se informasjon i avsnitt 7.1 og 7.2 for anbefalinger om håndtering og lagring. Se avsnitt 8 for eksponeringskontroll og anbefalinger om personlig verneutstyr.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Grenseverdier
Hvis en bestanddel er oppført i avsnitt 3 men ikke vises i tabellen nedenfor, er grenseverdi ikke tilgjengelig for bestanddelen.

Bestanddeler	CAS-nr	Detaljer	Grense	Anmerkninger
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Norsk forskrift	Gj.sn (8 timer): 140 mg/m3(25 ppm)	Allergifremkallende (A)
propan	74-98-6	Norsk forskrift	Gj.sn (8 timer): 900 mg/m3(500 ppm)	

Norsk forskrift : Tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren
Gj.sn: gjennomsnittskonsentrasjon over en 8-timersperiode
S: Kortidsverdi
T: Takverdi

Anbefalte overvåkingsprosedyrer: Informasjon om anbefalte overvåkingsprosedyrer kan fås via Statens Arbeidsmiljøinstitutt (STAMI).

8.2. Eksponeringskontroll

8.2.1 Hensiktsmessige tekniske kontroller
Bruk vanlig fortynningsventilasjon og/eller spesialventilasjon f.eks. punktavsug for å kontrollere at luftbåren eksponering holdes under tiltaksverdier og grenseverdier og/eller kontroller tåke, damp eller spray. Hvis ventilasjonen ikke er tilfredsstillende, bruk egnet åndedrettsvern.

8.2.2. Personlig verneutstyr

Vern av øyne/ansikt

For å unngå kontakt med øyne / ansikt, velg og bruk øye/ansiksbeskyttelse basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Følgende verneutstyr bør benyttes alene eller i kombinasjon etter behov for å forhindre kontakt med øynene /ansikt:
Vernebriller med ventiler

Gjeldende normer/ standarder
Bruk vernebriller i henhold til EN 166

Hud- og håndvern
For å unngå hudkontakt, velg og bruk hansker og/eller verneklær basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Valget bør være basert på bruksfaktorer slik som eksponeringsnivåer, konsentrasjon av stoff eller stoffblanding, hyppighet, varighet, fysiske utfordringer slik som ekstreme temperaturer eller andre forhold. Konferer med din leverandør av hansker og/eller verneklær for valg av egnede materialer. Merk: Nitrilhansker kan brukes over laminathansker for å forbedre bevegeligheten.
Hansker av følgende materiale(r) anbefales:

Stoff	**Tykkelse (mm)**	**Gjennomtrengningstid**
Polymerlaminat	>0.30	4-8 timer

Informasjon gitt om hansker er basert på kjemikaliet som styrer dermal toksisitet, og på de gjeldende forhold ved testing. Gjennomtregningstiden kan endres når hansken brukes under forhold som gir økt slitasje på hansken.

Gjeldende normer/ standarder
Bruk vernehansker testet i henhold til EN 374

Hvis dette produktet blir brukt på en måte som representerer et høyere potensial for eksponering (f. eks. spraying, høyt sprutpotensial etc.), kan det være nødvendig med bruk av beskyttelsesdress. For å unngå kontakt, velg og bruk kroppsbeskyttelse basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Følgende verneklær anbefales: Forkle av polymerlaminat

Åndedrettsvern

Velg og bruk åndedrettsvern basert på en eksponeringsvurdering . Basert på konsentrasjonen av luftforurensninger i arbeidsatmosfæren velges en av følgende type(r) godkjent åndedrettsvern:
Halv- eller helmaske med filter mot organiske damper. Europeiske standarder (CEN): EN405:2001 eller EN140/EN141 eller EN136/EN141.
Halv- eller helmaske med trykklufttilførsel. Europeiske standarder (CEN): EN14593-1:2005/ EN14593-2:2005.

For veiledning om valg av egnet åndedrettsvern, vennligst se www.3m.no/vern, eller kontakt verneavdelingen ved 3M Norge AS tlf.: 06384.

Gjeldende normer/ standarder
Bruk åndedrettsvern i henhold til EN 140 eller EN 136
Bruk åndedrettsvern i henhold til EN 140 eller EN 136: filter type A

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand	Væske
Spesifikk fysisk form:	Aerosol
Farge	Fargeløs, Lys gul
Lukt	Sitrus
Deteksjonsgrense lukt	*Ikke aktuelt*
Smeltepunkt / frysepunkt	*Ikke aktuelt*
Kokepunkt/kokeområde	154 ºC [*Detaljer:*starttemp.]
Antennelighet	Brannfarlig aerosol: Kategori 1.
Nedre eksplosjonsgrense (LEL)	0,7 %
Øvre eksplosjonsgrense (UEL)	6,1 %

Flammepunkt	46 ºC [*Testmetode:*Closed Cup] [*Detaljer:*Pensky-Martens]
Selvantennelsestemperatur	273 ºC
Nedbrytningstemperatur	*Ikke aktuelt*
pH	*stoffet / blandingen er upolar / aprotisk*
Kinematisk viskositet	*Ikke aktuelt*
Vannløselighet	*Ikke aktuelt*
Løselighet ikke-vann	Ubetydelig
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	*Ikke aktuelt*
Damptrykk	0,27 kPa [*Detaljer:*romtemperatur]
Tetthet	0,85 g/cm3
Relativ tetthet	0,85 [*Std. ref.:*Vann = 1]
Relativ damptetthet	*Ikke aktuelt*
Partikkelegenskaper	*Ikke aktuelt*

9.2. Andre opplysninger

9.2.2. Andre sikkerhetsegenskaper

EU Flyktige organiske forbindelser (VOC) 15 - 20 %
Fordamping: *Ikke aktuelt*

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet
Produktet kan være reaktivt med visse forbindelser under visse forhold, se informasjon gitt under andre overskrifter i dette avsnittet.

10.2. Kjemisk stabilitet
Stabil.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner
Farlig polymerisering vil ikke forekomme.

10.4. Forhold som skal unngås
Varme
Gnister og/eller flammer

10.5. Uforenlige materiale
Ikke bestemt

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Stoff	**Betingelse**
Ingen kjente.	

Se avsnitt 5.2 for farlige nedbrytningsprodukter under forbrenning.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Informasjonen under kan muligens ikke samsvare med kjemikaliets klassifisering angitt i avsnitt 2 og/eller avsnitt 3, dersom en særskilt klassifisering er fastsatt av utøvende myndighet. I tillegg er utsagn og data oppført i avsnitt 11 basert på FNs GHS beregningsregler og klassifiseringer utledet fra interne farevurderinger.

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Tegn og symptomer på eksponering

Basert på testdata og/eller informasjon om bestanddeler, kan dette produktet gi følgende helsevirkninger:

Innånding:
Kan være farlig ved innånding. Luftveisirritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte hoste, nysing, rennende nese, hodepine, heshet, og smerter i nese og svelg. Kan gi øvrige helseeffekter (se under).

Hudkontakt:
Hudirritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte rødhet på eksponeringsstedet, hevelse, kløe, tørrhet, sprekkdannelse, svie og smerte. Allergisk hudreaksjon (ikke foto-initiert): tegn/symptomer kan innbefatte rødhet, hevelse, blemmer og kløe.

Øyekontakt:
Kontakt med øynene under bruk av produktet forventes ikke å gi irritasjon av betydning.

Svelging:
Kjemisk (aspirasjons-) lungebetennelse: tegn/symptomer kan innbefatte hosting, gisping, kvelning, svie i munnen, pustevansker, blålig hudfarge (cyanose) og mulig død. Mage/tarm irritasjon: tegn/symptomer kan innbefatte smerter i buken, magesyke, kvalme, oppkast og diarè. Kan gi øvrige helseeffekter (se under).

Øvrige helsevirkninger:

Enkelteksponering kan føre til virkninger på målorganer:
Enkelteksponering, over anbefalte retningslinjer, kan forårsake: Effekter på hjertet: Tegn / symptomer kan inkludere uregelmessig hjerterytme (arytmi), svimmelhet, brystsmerter og kan være dødelig.

Kreftfremkallende egenskaper:
Inneholder et kjemikalie eller kjemikalier som kan forårsake kreft.

Toksikologiske data
Hvis en bestanddel er oppført i avsnitt 3 men ikke vises i tabellen nedenfor, er det enten ingen data tilgjengelig eller det er ikke tilstrekkelig data for klassifisering.

Akutt giftighet

Navn	Eksponeringsvei	Art	Verdi
Produkt	Innånding - damp(4 timer)		Ingen data tilgjengelig; beregnet ATE >20 - =50 mg/l
Produkt	Svelging		Ingen data tilgjengelig; beregnet ATE >5 000 mg/kg
(R)-p-menta-1,8-dien	Innånding - damp (4 timer)	Mus	LC50 > 3,14 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dien	Dermal	Kanin	LD50 > 5 000 mg/kg
(R)-p-menta-1,8-dien	Svelging	Rotte	LD50 4 400 mg/kg
propan	Innånding-gass (4 timer)	Rotte	LC50 > 200 000 ppm
Myrcen	Dermal	Kanin	LD50 > 5 000 mg/kg
Myrcen	Svelging	Rotte	LD50 > 5 000 mg/kg

ATE = estimert akutt giftighet (acute toxicity estimate)

Etsende eller irriterende for huden

Navn	Art	Verdi
(R)-p-menta-1,8-dien	Kanin	Irriterende

propan	Kanin	Minimalt irriterende
Myrcen	In vitro data	Irriterende

Alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon

Navn	Art	Verdi
(R)-p-menta-1,8-dien	Kanin	Svakt irriterende
propan	Kanin	Svakt irriterende
Myrcen	Kanin	Sterkt irriterende

Sensibiliserende ved hudkontakt

Navn	Art	Verdi
(R)-p-menta-1,8-dien	Mus	Sensibiliserende
Myrcen	Mus	Ikke klassifisert

Sensibiliserende ved innånding

For bestanddelen(e) er det enten ingen data tilgjengelig eller det er ikke tilstrekkelig data for klassifisering.

Kjønnscellemutagenitet

Navn	Eksponeringsvei	Verdi
(R)-p-menta-1,8-dien	In vitro	Ikke mutagent
(R)-p-menta-1,8-dien	In vivo	Ikke mutagent
propan	In vitro	Ikke mutagent
Myrcen	In vitro	Ikke mutagent
Myrcen	In vivo	Ikke mutagent

Kreftfremkallende egenskaper

Navn	Eksponeringsvei	Art	Verdi
(R)-p-menta-1,8-dien	Svelging	Rotte	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering
Myrcen	Svelging	Flere dyrearter	Kreftfremkallende

Reproduksjonstoksisitet

Virkninger på reproduksjon og/eller utvikling

Navn	Eksponeringsvei	Verdi	Art	Testresultat	Eksponeringstid
(R)-p-menta-1,8-dien	Svelging	Ikke klassifisert for kvinnelig reproduksjon	Rotte	NOAEL 750 mg/kg/day	før og under svangerskap
(R)-p-menta-1,8-dien	Svelging	Ikke klassifisert for utvikling	Flere dyrearter	NOAEL 591 mg/kg/day	ved organogenese
Myrcen	Svelging	Ikke klassifisert for mannlig reproduksjon	Rotte	NOAEL 500 mg/kg/day	90 dager
Myrcen	Svelging	Ikke klassifisert for kvinnelig reproduksjon	Rotte	NOAEL 300 mg/kg/day	pre til melkedannelsen
Myrcen	Svelging	Ikke klassifisert for utvikling	Rotte	NOAEL 300 mg/kg/day	pre til melkedannelsen

Målorgan(er)

Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering

Navn	Eksponeringsvei	Målorgan(er)	Verdi	Art	Testresultat	Eksponeringstid

(R)-p-menta-1,8-dien	Innånding	irritasjon av luftveiene	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering	lignende helsefare	NOAEL Ikke tilgjengelig	
(R)-p-menta-1,8-dien	Svelging	nervesystem	Ikke klassifisert		NOAEL Ikke tilgjengelig	
propan	Innånding	effekter på hjertet	Forårsaker organskader	Mennesk e	NOAEL Ikke tilgjengelig	
propan	Innånding	påvirker sentralnervesystem	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet	Mennesk e	NOAEL Ikke tilgjengelig	
propan	Innånding	irritasjon av luftveiene	Ikke klassifisert	Mennesk e	NOAEL Ikke tilgjengelig	
Myrcen	Innånding	irritasjon av luftveiene	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering	lignende helsefare	NOAEL ikke tilgjengelig	

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering

Navn	Eksponeringsvei	Målorgan(er)	Verdi	Art	Testresultat	Eksponeringstid
(R)-p-menta-1,8-dien	Svelging	nyre og/eller blære	Ikke klassifisert	Rotte	LOAEL 75 mg/kg/day	103 uker
(R)-p-menta-1,8-dien	Svelging	lever	Ikke klassifisert	Mus	NOAEL 1 000 mg/kg/day	103 uker
(R)-p-menta-1,8-dien	Svelging	hjerte | hormonsystem | bein, tenner, negler og/eller hår | hematopoietisk system | immunsystem | muskler | nervesystem | luftveiene	Ikke klassifisert	Rotte	NOAEL 600 mg/kg/day	103 uker
Myrcen	Svelging	immunsystem	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering	Rotte	NOAEL 500 mg/kg/day	14 uker
Myrcen	Svelging	nyre og/eller blære	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering	Rotte	LOAEL 250 mg/kg/day	14 uker
Myrcen	Svelging	hematopoietisk system	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering	Rotte	NOAEL 1 000 mg/kg/day	14 uker
Myrcen	Svelging	mage-tarmkanalen | lever | luftveiene | hjerte | hud | hormonsystem | bein, tenner, negler og/eller hår | nervesystem | øyne	Ikke klassifisert	Rotte	NOAEL 2 000 mg/kg/day	14 uker

Aspirasjonsfare

Navn	Verdi
(R)-p-menta-1,8-dien	Aspirasjonsfare
Myrcen	Aspirasjonsfare

Bruk kontaktinformasjonen på første side av dette sikkerhetsdatabladet for ytterligere toksikologisk informasjon om produktet og/eller bestanddelene.

11.2. Informasjon om andre farer

Dette materialet inneholder ingen stoffer som vurderes som hormonforstyrrende for mennesker.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Informasjonen under kan muligens ikke samsvare med kjemikaliets klassifisering angitt i avsnitt 2 og/eller avsnitt 3, dersom en særskilt klassifisering er fastsatt av utøvende myndighet. I tillegg er utsagn og data oppført i avsnitt 12 basert på FNs GHS beregningsregler og klassifiseringer utledet fra 3Ms vurderinger.

12.1. Giftighet

Ingen testdata tilgjengelig for produkt

Stoff	CAS #	Organisme	Type	Eksponering	Test sluttpunkt	Testresultat
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Fathead Minnow	Eksperiment	96 timer	LC50	0,702 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Grønnalge	Eksperiment	72 timer	ErC50	0,32 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Daphnia	Eksperiment	48 timer	EC50	0,307 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Fathead Minnow	Eksperiment	8 dager	EC10	0,32 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Grønnalge	Eksperiment	72 timer	ErC10	0,174 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Daphnia	Eksperiment	21 dager	NOEC	0,153 mg/l
propan	74-98-6	I/A	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A
Myrcen	123-35-3	Grønnalge	Eksperiment	72 timer	ErC50	0,342 mg/l
Myrcen	123-35-3	Medaka	Eksperiment	96 timer	LC50	0,92 mg/l
Myrcen	123-35-3	Daphnia	Eksperiment	48 timer	EC50	0,45 mg/l
Myrcen	123-35-3	Grønnalge	Eksperiment	72 timer	NOEC	0,23 mg/l
Myrcen	123-35-3	Daphnia	Eksperiment	21 dager	NOEC	0,12 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Stoff	CAS-nr	Type test	Varighet	Type studie	Testresultat	Protokoll
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Eksperiment Biodegradering	14 dager	Biologisk oksygenforbruk	98 %BOD/ThOD	OECD 301C - MITI (I)
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Eksperiment Biodegradering	14 dager	Løst organisk karbon nedbrytning	>93.8 % fjerning av DOC	OECD 303A - Simulert aerob
propan	74-98-6	Eksperiment Fotolyse		Fotolytisk halveringstid (i luft)	27.5 dager (t 1/2)	
Myrcen	123-35-3	Eksperiment Biodegradering	28 dager	Biologisk oksygenforbruk	76 %BOD/ThOD	OECD 301D - Closed Bottle Test
Myrcen	123-35-3	Eksperiment Fotolyse		Fotolytisk halveringstid (i luft)	1.8 timer (t 1/2)	

12.3. Bioakkumuleringsevne

Stoff	Cas No.	Type test	Varighet	Type studie	Testresultat	Protokoll
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Modellert Biokonsentrasjon		Bioakkumulasjonsfaktor	2100	Catalogic™
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Eksperiment Biokonsentrasjon		log Pow	4.57	
propan	74-98-6	Eksperiment Biokonsentrasjon		log Pow	2.36	
Myrcen	123-35-3	Modellert Biokonsentrasjon		Bioakkumulasjonsfaktor	324	Catalogic™
Myrcen	123-35-3	Eksperiment Biokonsentrasjon		log Pow	4.82	EC A.8 Fordelingskoeffisient

12.4. Mobilitet i jord

Stoff	Cas No.	Type test	Type studie	Testresultat	Protokoll
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Modellert Mobilitet i jord	Koc	9 245 l/kg	Episuite™
Myrcen	123-35-3	Modellert Mobilitet i jord	Koc	1 100 l/kg	Episuite™

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette materialet inneholder ikke stoffer som vurderes å være PBT eller vPvB.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Dette produktet inneholder ingen stoffer som vurderes å være hormonforstyrrende for miljøpåvirkning

12.7. Andre skadelige virkninger
Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 13: Disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder
Innhold/beholder avhendes i henhold til gjeldende lokale/regionale/nasjonale/internasjonale regelverk.

Brennes i et godkjent forbrenningsanlegg. Anlegget må kunne behandle spraybokser. Alternativ for fjerning av avfall: Lever avfall til et godkjent avfallssanlegg. Tomme beholdere/ fat som brukes til transport og håndtering av farlige kjemikalier (kjemiske stoffer/ blandinger/ preparater klassifisert som farlig i henhold til gjeldende forskrifter) skal vurderes, lagres, behandles og avhendes som farlig avfall med mindre annet er beskrevet i gjeldende avfallsforskrift. Rådfør med respektive myndigheter for å bestemme tilgjengelige behandlings- og disponeringsfasiliteter.

Anbefalte avfallsgrupper baseres på hvordan produktet anvendes. Ettersom dette er utenfor 3Ms kontroll, anbefales ingen avfallskode(r) for produkter etter bruk. Vennligst referer til avfallsforskriften (FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall) for å tildele riktig avfallsgruppe til ditt avfall. Sørg for at nasjonale og/eller regionale reguleringer overholdes, og bruk alltid offentlig godkjent innsamler, mottaks- eller behandlingsanlegg for farlig avfall ved avhending.

EAL-kode (som solgt produkt):
070704* Andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
160504* Gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer

EAL-kode (produktemballasje etter bruk)
150104 emballasje av metall

Avfallsstoffnummer
7042 Organiske løsemidler uten halogen

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	Landtransport (ADR)	Lufttransport (IATA)	Sjøtransport (IMDG)
14.1 UN nummer eller ID nummer	UN1950	UN1950	UN1950

14.2 UN forsendelsesnavn	AEROSOLBEHOLDERE	AEROSOLBEHOLDERE, BRANNFARLIGE	AEROSOLBEHOLDERE
14.3 Transportfareklasse(r)	2.1	2.1	2.1
14.4 Emballasjegruppe	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
14.5 Miljøfarer	Ikke miljøskadelig	Ikke aktuelt	Ikke en marin forurenser
14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren	Vennligst se andre avsnitt i sikkerhetsdatabladet for ytterligere informasjon.	Vennligst se andre avsnitt i sikkerhetsdatabladet for ytterligere informasjon.	Vennligst se andre avsnitt i sikkerhetsdatabladet for ytterligere informasjon.
14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO instrumenter	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
Kontrolltemperatur	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
Faretemperatur	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
ADR Klassifiseringskode	5F	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
IMDG segregeringskode	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ingen

Ta kontakt via adressen eller telefonnummeret som er oppført på første side i sikkerhetsdatabladet for ytterligere informasjon om transport / forsendelse av materialet med jernbane (RID) eller innlands vannvei (ADN).

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Kreftfremkallende egenskaper

Bestanddeler	CAS-nr	Klassifisering	Regelverk
(R)-p-menta-1,8-dien	5989-27-5	Gr. 3: Ikke klassifiserbart	IARC - International Agency for Research on Cancer
Myrcen	123-35-3	Kreftfremkallende egenskaper, kategori 2B	IARC - International Agency for Research on Cancer

Global inventory status
Kontakt 3M for ytterligere informasjon.

DIREKTIV 2012/18/EU
Seveso farekategorier, Vedlegg 1, Del 1

Farekategorier	Mengdegrense (i tonn) for anvendelsen av	
	Krav til virksomheter på lavere nivå	Krav til virksomheter på høyere nivå
E1 Farlig for vannmiljøet	100	200
P3a BRANNFARLIGE AEROSOLER	150 (net)	500 (net)

Seveso spesifiserte farlige stoffer, Vedlegg 1, Del 2
Ingen

EU forordning 649/2012
Ingen kjemikalier oppført

Deklarasjonsnummer, Produktregisteret:
PRN: 643014

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet
En vurdering av kjemikaliesikkerhet har ikke blitt utført for denne stoffblandingen. En vurdering av kjemikaliesikkerhet for innholdsstoffene kan ha blitt utført av registrant i overensstemmelse med kravene i forordning 1907/2006 og dens endringer.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Liste over relevante H-setninger

H220	Ekstremt brannfarlig gass.
H222	Ekstremt brannfarlig aerosol.
H226	Brannfarlig væske og damp.
H229	Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
H280	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H315	Irriterer huden.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H400	Meget giftig for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Informasjon om endringer:
Avsnitt 8: Hanskedata verdi - informasjon ble tilføyd.
Avsnitt 8: Hanskedata verdi - informasjon ble endret.
Avsnitt 8: Åndedrettsvern - informasjon anbefalt åndedrettsvern - informasjon ble endret.
Avsnitt 9: Informasjon - informasjon ble slettet.
Avsnitt 9: Informasjon - informasjon ble tilføyd.
Avsnitt 15: Seveso tekst - informasjon ble slettet.

Enhver befatning med dette produktet er forbundet med risiko slik det er beskrevet i dette sikkerhetsdatabladet og på våre nettsider med eventuelle henvisninger/linker (heretter samlet benevnt som "tilhørende informasjon"). Brukeren plikter å sette seg inn i den tilhørende informasjonen som er gitt om produktet, herunder om forholdsregler og om risiko ved befatning, bruk, håndtering, lagring m.v. Den tilhørende informasjonen er utarbeidet på grunnlag av kjente opplysninger om produktet og dets innhold på omsetningstidspunktet, samt vår oppfatning om bruk og håndtering av produktet under normale forhold. Vi skal ikke holdes ansvarlig for a) enhver befatning med og bruk av produktet som ikke er i samsvar med anbefalinger gitt i den tilhørende informasjonen, b) for enhver skade som kan relateres til eller som skyldes risiko/omstendigheter som er beskrevet i den tilhørende informasjonen, og c) for enhver skade som skyldes at produktet er brukt til annet formål enn som et sluttprodukt, herunder at produktet er brukt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser. I tillegg, er dette sikkerhetsdatabladet utgitt for å formidle helse- og sikkerhetsinformasjon. Dersom du er importør av dette produktet til

EU/Norge, er du ansvarlig for alle regulatoriske krav, inkludert, men ikke begrenset til, produktregistreringer/notifikasjoner, volum av stoffer og potensielle registreringer av stoffer.

Se www.3m.no for 3M Norge AS sine sikkerhetsdatablader.